

MOŽNOSTI UPORABE PODATKOV IZ KORPUSA ŠOLAR ZA PRIPRAVO SLOVARSKIH PRIROČNIKOV

Špela Arhar Holdt, Tadeja Rozman

Filozofska fakulteta, Ljubljana; Trojina, zavod za uporabno slovenistiko, Ljubljana

UDK 371.671:811.163.6'271.14'374.2:004

Prispevek predstavlja analizo korpusa šolskih pisnih besedil Šolar, s katero smo želeli ugotoviti, kako lahko podatke iz tega korpusa uporabimo za namene izdelave k šolskemu uporabniku usmerjenih jezikovnih priročnikov (npr. šolskega slovarja) in z njimi povezanih didaktičnih gradiv. Analiza zajema v korpusu najpogosteje popravljene glagolske in zaimkovne leme, rezultati so ovrednoteni s stališča relevantnosti za izdelavo omenjenih virov, v razpravi pa so podani tudi predlogi konkretnih rešitev.

korpus Šolar, jezikovne napake in popravki, besedišče, šolski slovar, jezikovna didaktika

The paper presents an analysis of Šolar, a corpus of school essays. The aim of the analysis was to explore the potential of using the corpus data to create education-oriented language resources (e.g. a school dictionary) and corresponding didactic material. In the study, the verbs and pronouns in the corpus that teachers have corrected most frequently are analysed. The results are evaluated in terms of their relevance to the creation of the above-mentioned resources, and in the discussion, some possibilities for the implementation of the results are highlighted.

Corpus Šolar, Language Errors and Corrections, Lexicon, School Dictionary, Language Didactics

1 Uvod

V prispevku se ukvarjamo z vprašanjem, ali in kako lahko korpus Šolar,¹ ki vsebuje pri pouku napisana besedila učencev, prispeva koristne informacije za pripravo slovarskih (in deloma tudi slovničnih) vsebin in povezanih didaktičnih gradiv. Pri tem se osredotočamo na tisti del korpusnih besedil, ki vsebuje tudi učiteljske jezikovne popravke, s predpostavko, da je slednje mogoče uporabiti za identifikacijo težav, s katerimi se šolarji tipično srečujejo pri pripravi pisnih izdelkov.² Učiteljski popravki jezikovnih napak in slogovnih neustreznosti so bili v preteklosti sicer že natančneje kategorizirani in raziskani, s ciljem ugotoviti, s katerimi jezikovnimi pojavi imajo slovenski šolarji največ težav (Kosem idr. 2012). Obstoječi rezultati so posledično usmerjeni v identificirane kategorije popravkov: omogočajo pregled nad pojavnostjo

¹ Osnovne informacije o korpusu so na voljo na: <http://www.slovenscina.eu/korpusi/solar>.

² Učitelji se pri označevanju oz. popravljanju jezikovnih napak sicer v določeni meri prilagajajo stopnji znanja učenca, poleg pravopisnih in slovničnih napak pa pogosto popravljajo tudi slogovne neustreznosti. Te specifik je treba upoštevati pri interpretaciji rezultatov.

posameznih jezikovnih težav, ne ponujajo pa informacij o problemih na ravni posamezne besede; ravno slednje pa bi bile izjemno dragocene za jezikovni opis, še zlasti, če je ta usmerjen (tudi) k šolski rabi.

Pričujoča raziskava skuša zapolniti izpostavljeno vrzel z analizo, katere vrste jezikovnih popravkov se pojavljajo pri glagolskih in zaimkovnih lemah, ki so v korpusu Šolar najpogosteje označene kot neustrezne s stališča izbire ustreznega besedišča in/ali besedne oblike. Razprava je primarno usmerjena v identifikacijo možnosti uporabe tovrstnih podatkov za slovaropisne namene,³ ob čemer je bila za analizo namenoma izbrana tudi nepolnopomenska besedna vrsta, da lahko preučujemo možnosti vključevanja leksikogramatičnih informacij in prehod v tisti del podatkov, ki so bolj kot za šolski slovar uporabni za slovnicična oz. dopolnilna didaktična gradiva, npr. Pedagoški slovnicični portal.

2 Metoda

V prvem koraku raziskave smo iz spletne različice korpusa Šolar izvozili primere, pri katerih so se v korpusu pojavljali popravki oblike in/ali besedišča, skupaj z vsemi za analizo potrebnimi spremljajočimi podatki.⁴ Del podatkovne tabele prikazuje Tabela 1, za razumevanje katere je treba ponovno opozoriti, da »napaka« v korpusu Šolar pomeni kakršnokoli jezikovno pojavnost v besedilu učenca, ki jo je učitelj pri pregledovanju označil oz. spremenil.

Tabela 1: Popravki oblike in/ali besedišča, izvoženi podatki

PODTIP NAPAKE	ŠOLA	LETNIK	REGIJA	BESEDILO	OBLIKA NAPAKE	LEMA NAPAKE	BES. VRSTA NAPAKE	OBLIKA POPRAVKA	LEMA POPRAVKA	BES. VRSTA POPRAVKA	IZVORNA POVED
Besedišče	gimnazija	1. letnik	Gorica	esej/spis	kateri	kateri	zaimsek	ki	ki	veznik	V tragediji sem zasledila še en verz, <kateri> ki potrjuje moje novo odkritje.
Besedišče	gimnazija	2. letnik	Gorica	esej/spis	brihten	brihten	pridevnik	pameten	pameten	pridevnik	Pri Matičku vidimo, kako <brihten> pameten je bil in se je zavedal, kaj vse bi lahko dosegel, če ne bi bil kmet.
Besedišče	gimnazija	2. letnik	Gorica	esej/spis	napravitl	napraviti	glagol	ravnal	ravnati	glagol	To lahko jasno vidimo s tem, kako je <napravitl> ravnal baron.

Podatke smo uredili v vrtilno tabelo, pri čemer je bil izhodiščni seznam Lema napake, urejen padajoče po pogostosti. V analizo smo zajeli samo tiste primere, pri katerih sta bila tako napaka kot popravek enobesedna. Na ta način smo dobili seznam 6.653 lem, ki so v korpusu Šolar označene kot problematične na ravni oblike ali besedišča. Besednovrstno zastopanost rezultatov prikazuje Tabela 2.

³ Trenutno sta v slovenskem prostoru na voljo dva predloga za pripravo novega enojezičnega razlagalnega slovarja: Gliha Komac idr. 2015 in Krek idr. 2013.

⁴ Izvoz podatkov iz korpusa je pripravil dr. Iztok Kosem, za kar se mu na tem mestu zahvaljujemo.

Tabela 2: Besednovrstna zastopanost lem, ki so v korpusu Šolar označene kot napaka oblike in/ali besedišča

Besedna vrsta	Napake oblike/besedišča	Besedna vrsta	Napake oblike/besedišča
SAMOSTALNIK	1.756	NEUVRŠČENO	331
GLAGOL	1.550	PRISLOV	231
ZAIMEK	1.221	ŠTEVNIK	111
PRIDEVNIK	611	ČLENEK	52
PREDLOG	403	MEDMET	5
VEZNIK	382	Skupno	6.653

Za podrobnejšo analizo smo izbrali enajst najpogosteje popravljenih (in torej glede na oznake korpusa najbolj problematičnih) glagolskih lem in pet zaimkovnih lem. Analiza je obsegala ročni pregled jezikovnih popravkov v izvorni povedi in osnovno kategorizacijo jezikovne težave. Kljub zamejitvi na majhno število besed takšna analiza relativno dobro izpostavi najpogostejše težave, ki jih imajo učenci z glagoli in zaimki, ter nakaže možnosti nove slovarske metodologije tako pri polnopomenskih kot nepolnopomenskih besedah.

3 Glagoli

Jezikovni popravki pri glagolih se pojavijo v 1.550 primerih, kar predstavlja 23 % vsega gradiva. Vseh glagolskih lem na seznamu je 578, vendar večina z razmeroma redkimi pojavitvami. V nadaljevanju predstavljamo analizo glagolov, ki se v korpusu s popravkom pojavljajo najpogosteje: *biti* (243), *moči* (50), *imeti* (43), *kregati* (28), *morati* (23), *delati* (20), *živeti* (18), *iti* (18), *narediti* (17), *videti* (16), *povedati* (16).

3.1

Analiza najbolj izrazito pokaže težave pri uporabi glagolov *moči* in *morati*, ki sta si po obliki zelo podobna, a imata drugačen pomen. *Moči* so učitelji kar v 45 primerih zamenjali z *morati*, *morati* pa 14-krat z *moči*. V obeh primerih so pogostejše težave pri deležniški obliki, a se pojavljajo tudi pri obliki za sedanjik.

1. Vedno jo je bilo strah in nikoli se ni **morala** | **mogla** popolnoma sprostiti.⁵
2. Pomislila sem, kako **more** | **mora** trpeti šele ubogi Matic, zato sem se odločila, da tečem za njim in mu ponudim pomoč.

V tujih šolskih slovarjih so v primerih, kjer obstaja velika verjetnost neustrezne rabe, opozorila o tem pogosto zapisana v posebnih, grafično izpostavljenih razdelkih; ti skušajo biti napisani kar se da razumljivo, posnemajo »realen jezik« oziroma običajen razlagalni diskurz (Atkins 2006: 64), vsebujejo pa različna opozorila o

⁵ Korpusni zgledi so v tem prispevku predstavljeni tako, da so pred popravkom izpisane samo tiste napake oz. slogovne neustreznosti, ki jih želimo izpostaviti. Ostale težave, ki so se pojavljale v zgledih, smo zaradi lažje berljivosti že nadomestili z učiteljskimi popravki.

posebnostih rabe, predvsem na mestih, kjer snovalci slovarja predvidijo možne (pogoste) težave ciljne publike. S tega stališča bi bila slovarska obravnava težave *moči* – *morati* (in drugih podobnih primerov) smiselna na ravni obeh iztočnic z eksplicitnim opozorilom na možnost zamenjave, z zelo jasnim in razumljivim vzporejanjem obeh različnih pomenov ter izpostavitvijo tistih zgledov rabe (z glagolom v tistih oblikah), kjer je zamenjava najbolj pričakovana. Smiselno je razmišljati o posebnih razdelkih, ki se obvezno pojavijo ob siceršnji vsebini geselskega članka, pa tudi o posebnem razdelku, ki slovarsko obravnavo poveže s slovnično obravnavo modalnih glagolov. Za boljšo uporabniško izkušnjo je najbrž treba predvideti tudi možnost vzporejanja obeh geselskih člankov v celoti in razmisliti o možnostih, ki uporabnika iz konkretnega geselskega članka peljejo do drugih podobnih primerov v slovarju in do morebitnih zunanjih povezav (npr. Pedagoškega slovničnega portala). Koristno za uporabnike pa bi verjetno bilo, če bi obstajal tudi poseben didaktični zavihek, kjer bi bili zbrani in obravnavani primeri različnih, po obliki podobnih in po pomenu različnih besed.

Drugih popravkov glagolov *moči* in *morati* je malo. Gre za posamezne primere pomenskih, stilističnih ali skladenjskih popravkov, ki so za slovarsko obravnavo teh dveh iztočnic manj relevantni. Enako velja tudi za popravke oblik, kjer gre za učencevo izbiro neustrezne glagolske oblike za število, čas ali spol, torej problematiko, ki je izrazito slovnična in širše prisotna.

3.2

Analiza glagola *biti*,⁶ ki je v korpusu popravljen največkrat, pokaže, da je le 20 popravkov, pri katerih je *biti* zamenjan z drugo besedo.⁷ Od tega so štirje popravki stilistično-skladenjski, v ostalih primerih pa je *biti* zamenjan s pomensko ožjim, po mnenju učiteljev vsebinsko ali stilistično ustrežnejšim glagolom:

3. Stražarji so zapustili sobo in Kreon in Antigona sta **bila** | **ostala** sama.
4. Jaz če bi **bila** | Če bi jaz **živela** v času grških bajk, bi bilo vse drugače.

Popravkov, kjer je pomensko splošnejši glagol zamenjan s pomensko ožjim, je v Šolarju razmeroma veliko, pogosto pa so povezani tudi s kolokacijskostjo. Med analiziranimi glagoli so taki popravki značilni tudi za glagole *imeti*, *delati*, *iti*, *narediti*, *videti* in *povedati*:

5. Zato Bronja komaj čaka, da se **vidi** | **sestane** s pripovedovalcem in mu pove, kaj jo teži, ker ji je potem morda lažje.
6. Polikarpu je ravno ta denar vsak dan **delal** | **povzročal** misli in skrbi.
7. Vendar je oče zelo usmiljen in ko že na daleč zagleda sina, se ga usmili ter ga sprejme in **naredi** | **priredi** gostijo.
8. Ko mu je očetov duh **povedal** | **razkril** vso resnico o svoji smrti, je Hamletovemu stricu pripravil past, da bi se zares prepričal, da je Klavdij očetov morilec.

⁶ *Biti* – *sem* in ne *biti* – *bijem*.

⁷ Ostalo so oblikoslovni popravki, nekaj pa je tudi popravkov na ravni zapisa, ki so bili napačno označeni pri transkribiranju.

Na tem mestu se zastavlja vprašanje, kako – če sploh – lahko (k šolski rabi usmerjen) slovar odgovori na težave s prepogosto uporabo pomensko zelo splošnih besed ter z izbiro stilistično in kolokacijsko manj ustreznih besed. Pričujoča korpusna analiza kaže, da je za obravnavo v slovarju smiselno poiskati sistemsko rešitev, tako znotraj geselskih člankov posameznih problematičnih besed kot tudi s posebnim zavijkom, kjer bi bili skupaj obravnavani podobni primeri. Elektronska oblika slovarskega priročnika omogoča tudi, da slovarske opise dopolnimo z didaktičnimi opisi in vajami. V tem konkretnem primeru lahko pri pomensko splošnejših nanizamo pomensko konkretnejše glagole in ob tem opozorimo na morebitne kolokacijske, sintagmatske⁸ in stilistične razlike. Posebna poglavja, ki so le s klikom povezana s posameznimi geselskimi članki, pa lahko na ta način obravnavajo skupine pomensko bližnjih glagolov (npr. *povedati, izraziti, prikazati, razkriti, reči, govoriti, razložiti, seznaniti ...* ali *narediti, prirediti, storiti, ravnati, izpolniti ...*), tudi z vajami, ki se posvečajo ozaveščanju podobnosti in razlik pri uporabi različnih besed v istem oz. istih kontekstih. Takšne vaje so zelo pomembne za razvoj poimenovalne zmožnosti, korpus Šolar pa dober vir realnih primerov.

3.3

Pri vseh glagolih, ki jih obravnavamo v poglavju 3.2, je bilo poleg besednih tudi veliko oblikovnih popravkov, ki so po večini slovnične narave. Med njimi so za slovarski opis na ravni iztočnice najbolj relevantni tisti, ki izpostavijo rabo pogovornih oblik (*bove, nisve, sma, imasta, naredima, vidima*), deloma pa tudi popravki za 3. osebo množine, ki jih delajo le nekateri učitelji (*bojo > bodo, grejo > gredo*):

9. Spominjam se najinega pobega, ko **sve** | **sva** se odločili, da **bove** | **bova** postali slavni.

Z zvrstno omejitvijo povezane popravke pa najdemo tudi na ravni besedišča. Med obravnavami glagoli je tak primer popravek glagola *kregati se* v *prepirati se*, v korpusu pa je primerov še več, npr. *rabiti > potrebovati, pustiti > dovoliti, skregati se > spreti se*:

10. Varala in **kregala** | **prepirala** sta se, a le doma.
11. Simon je hotel ven iz zavoda, Volodja pa mu ni **pustil** | **dovolil**.

Klasično so v slovarjih taki primeri označeni s kvalifikatorji, čemur se je v šolskem slovarju zaradi pogostih težav z razumevanjem krajšav oz. zgoščenosti kvalifikatorskih informacij načelno bolje izogibati (prim. Rozman idr. 2010). Zato je najbrž smiselno razmišljati, da bi take podatke zapisali v posebne didaktične razdelke s pojasnilom o ustreznosti rabe posamezne oblike oz. besede v različnih kontekstih. Na ta način se lahko oddaljimo od togega razumevanja jezikovne pravilnosti, ki takšne popravke kategorično interpretira kot prav – narobe, kar je za razvoj prožne sporazumevalne zmožnosti izrazilo slabo.

⁸ Analiza je pokazala tudi na tovrstne težave, vendar jih je manj.

4 Zaimek

4.1

Jezikovnih popravkov, pri katerih je popravljena beseda v korpusu označena kot zaimek, je 1.221, kar predstavlja 18 % vsega gradiva (Tabela 2). Na seznamu problematičnih zaimkov je najti 54 različnih lem, med katerimi so najbolj pogoste: *on* (270), *kateri* (172), *ta* (118), *njegov* (85) in *svoj* (78). Teh pet primerov skupno pokriva kar 59 % vseh popravkov pri rabi zaimka.

Pri vseh petih naštetih lemah se pojavljajo popravki tako na ravni oblike kot na ravni besedišča, vendar pa so razmerja med zastopanostjo različnih vrst težav različna. **Pregibanje besede** je večji problem pri lemah *on* (77 % vseh popravkov pri tej lemi), *ta* (65 % popravkov) in *svoj* (65 % popravkov), v nižjem obsegu se pojavlja tudi pri zaimkih *njegov* (21 %) in *kateri* (8 %). Pri težavah pregibanja izstopajo nekatere tipične težave, ki seveda niso vezane le na obravnavane primere: uporaba tožilniške oblike namesto roditeljske, dajalniške namesto mestniške ter mestniške namesto orodniške. Pri popravkih slovničnega števila je pogosta uporaba množinske oblike namesto dvojinske. Ostali popravki pregibanja so pri vseh obravnavanih primerih po vsoti sicer visoki, vendar notranje zelo raznorodni, kar priča o tem, da gre za individualne težave učencev (pogosto na ravni glagolske vezljivosti) in lapsuse, veliko teh primerov pa odpade tudi na t. i. povezane učiteljske popravke, ki so za pričujočo raziskavo manj pomembni. Nekaj tipičnih primerov težav s pregibanjem zaimkov predstavljajo spodnji primeri:

12. Sploh pa ne bi smeli **svoje** otroke | **svojih** otrok kaznovati na tak način.
13. Ni matematičnosti v **temu** | **tem**, čeprav je v osnovi matematika.
14. Pri obeh zgodbah, ko sem **jih** | **ju** brala, nisem pričakovala takega zaključka.

Naslednja večja skupina popravkov so **menjave besed**, med katerimi po številčnosti izrazito izstopajo popravki leme *kateri* v *ki* (87 % popravkov pri uporabi besede *kateri*) in popravki leme *njegov* v *svoj* (72 % popravkov pri uporabi besede *svoj*) oz. *svoj* v *njegov* (32 % popravkov pri uporabi besede *njegov*). Pogojno bi lahko v to skupino šteli tudi slogovne težave pri rabi kazalnega zaimka *ta*, ki ga učitelji pogosto popravljajo v oziralni *kar* (7 % popravkov pri uporabi besede *ta*).

15. Pomočnik doktorja je Volodja, **kateri** | **ki** pridobiva vedno večjo oblast.
16. Med ljudmi je bil popularen zaradi **njegove** | **svoje** duhovitosti in nastopanja v javnosti.
17. Bog je Kajna za **svoj** | **njegov** greh hudo kaznoval.
18. Vsak človek najmanj enkrat v življenju doživi ljubezen, za **to** | **kar** se je vredno boriti.

V preostalih primerih so učiteljski popravki usmerjeni k izboljšavi sloga pisanja: v izogib ponavljanju, nejasnosti, nenatančnosti in podobno. V določenem deležu se pojavljajo **menjave zaimka s polnopomensko besedo**, ki ustreza danemu kontekstu. Te menjave so najpogostejše pri osebnem zaimku *on* (13 % vseh popravkov pri tej lemi) in kazalnem zaimku *ta* (9 %), sledita svojilna *njegov* (7 %) in *svoj* (3 %).

19. Horatio želi izvedeti skrivnost in **mu** | **princu** zato priseže, da bo držal besedo zase.
20. Ostaja pri **tem** | **kazni**, da jo živo zazida.

Nekoliko redkeje se pojavljajo tudi slogovni popravki z **nepolnopomenskimi besedami**, ki so za razliko od prejšnjih pretežno kontekstualno neodvisni. Značilni so za zaimek *ta* (19 %) ter v manjši meri *on* (5 %) in *kateri* (3 %).

21. Meta ni bila kriva, da se je zaljubila v sina bogataša, krivo je **to** | **le** zaničevanje revežev.
22. Ni želela, da bi njeni otroci trpeli, kot je **ona** | **sama** trpela v svojem življenju.

4.2

Za jezikovne popravke na ravni izbire oblike zaimka je značilno, da so v večji meri vezani na slovnično raven jezika, npr. na izbiro ustreznega sklona, v manjši meri gre za težave, ki izvirajo iz nepoznavanja ustrezne oblike specifične besede. Slovnične narave so tudi menjave besed tipa *kateri* – *ki* in *svoj* – *njegov*. V prvi vrsti bi bilo torej treba tovrstne podatke vključevati v slovnični opis jezika. Vendar bi bilo določene podatke smiselno upoštevati tudi pri izdelavi slovarja, predvsem pri gradnji leksikona besednih oblik, v katerem bi bilo mogoče (tudi) s pomočjo podatkov iz korpusa Šolar označiti oblike, pri katerih pogosto prihaja do težav. Druga možnost upoštevanja podatkov je pri razlagi oz. vizualizaciji za menjavo problematičnih iztočnic, kot sta npr. *kateri* in *ki*, ki bi jih lahko obravnavali podobno, kot je predlagano v poglavju 3.1. Tovrstne informacije bi omogočile učiteljem oz. pripravljavcem učnih gradiv boljši vpogled v tipična težka mesta jezikovnega sistema in s tem optimizacijo časovne izrabe jezikovnega pouka, učencem pa bi ponudile hiter in pregleden odgovor na njihove tipične jezikovne zadrege. Vendar pa bi bilo za dejansko odpravo jezikovnih težav treba predvsem zagotoviti, da se teoretična znanja prenesejo v jezikovno produkcijo učencev. Ta prenos lahko zagotovijo na avtentičnem jeziku temelječa didaktična gradiva, ki bi morala biti ustrezno povezana z jezikovnim opisom (na spletu).

4.3

S stališča jezikovnega opisa, v določeni meri tudi slovarskega, so relevantne »nekontekstualne« slogovne menjave, kakršne prikazujeta primera 21 in 22. Vključnost učiteljskih popravkov v korpusna besedila ponuja vpogled v razmerja med izraznimi možnostmi jezika na način, ki v jezikovnem gradivu običajno ni dostopen. Popravki, v katerih je zaimek zamenjan s polnopomensko besedo, pa so močno vezani na besedilni kontekst in za slovaropisje niso neposredno uporabni. Ta del rezultatov priča predvsem o potrebi po didaktičnem gradivu, ki bi se ciljno posvečalo možnostim izboljševanja sloga; korpus Šolar prinaša ustrezna podatkovna izhodišča za statistične in kvalitativne raziskave slogovnih popravkov, pa tudi velik nabor gradiva za zglede in vaje na to temo. Ne nazadnje je mogoče izpostaviti še ugotovitev, da v obravnavanih primerih tako rekoč ni zaslediti popravka, ki bi izviral iz učenčevega nerazumevanja pomena oz. bi bil (glede na predvidevanja) rešljiv s pomočjo pomenskega opisa obravnavane besede.⁹

5 Sklep

Analiza najpogosteje popravljenih glagolskih in zaimkovnih lem je pokazala številne možnosti za vključitev podatkov iz korpusa Šolar v slovarske priročnike, tako pri zasnovi osnovnih slovarskih informacij (pomenskega opisa, kvalifikatorjev, seznama besednih oblik) kot tudi z dopolnitvijo slovarskega opisa s posebnimi didaktično oblikovanimi razdelki, ki opozarjajo na tipične jezikovne napake, razlagajo specifične rabe oz. razmerja med oblikovno ali pomensko podobnimi leksemi ipd. Analiza je pokazala tudi potrebo po povezovanju jezikovnega opisa z didaktičnimi vsebinami, predvsem interaktivnimi jezikovnimi vajami, ki bi učencem olajšale prenos spoznanj o težkih mestih jezikovnega sistema v lastno jezikovno produkcijo. Nastavek za tovrstno povezavo predstavlja Pedagoški slovnčni portal, ki bi ga bilo treba konceptualno razširiti na vsebine, ki so tesneje povezane z besediščem.

Da bi omogočili sistematično vključevanje podatkov o tipičnih jezikovnih težavah v jezikovni opis, bi bile potrebne izboljšave v analizi uporabljenega postopka, predvsem na ravni prikaza in organizacije podatkov. V metodološkem smislu se je namreč izvedena analiza izkazala za relativno časovno potratno, za sistemske rešitve pa bi bilo treba pregledati celoten korpus, v optimalnem primeru primerjalno z drugimi razpoložljivimi jezikovnimi viri. V določeni meri so se tovrstne primerjave metodološko že preizkusile pri projektu Sporazumevanje v slovenskem jeziku (pri pripravi Pedagoškega slovnčnega portala in Slogovnega priročnika),¹⁰ vendar bi bilo treba postopke nadalje razviti oz. avtomatizirati, predvsem pa zagotoviti, da bo priprava jezikovnih priročnikov in didaktičnih gradiv za slovenščino potekala povezano in usklajeno.

Literatura

- ATKINS, Sue, 2006: *Lexicography Basics. Lexicom-Europe 2006: a training workshop in lexicography & lexical computing. Course Notes*. The Lexicography MasterClass. 41–70.
- GLIHA KOMAC, Nataša idr., 2015: *Osnutek koncepta novega razlagalnega slovarja slovenskega knjižnega jezika*. Ljubljana: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. http://www.fran.si/179/novi-slovar-slovenskega-knjiznega-jezika/datoteke/Koncept_NoviSSKJ.pdf
- KOSEM, Iztok idr., 2012: *Analiza jezikovnih težav učencev: korpusni pristop*. Ljubljana: Trojina, zavod za uporabno slovenistiko.
- KREK, Simon idr., 2013: *Predlog za izdelavo Slovarja sodobnega slovenskega jezika*. http://trojina.org/slovar-predlog/datoteke/Predlog_SSSJ_v1.1.pdf
- Pedagoški slovnčni portal: <http://www.slovenscina.eu/portali/pedagoski-slovnici-portal>
- ROZMAN, Tadeja idr., 2010: *Nova didaktika poučevanja slovenskega jezika*. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Anebis. http://projekt.slovenscina.eu/Media/Kazalniki/Kazalnik15/Nova_didaktika_Sporazumevanje.pdf
- Slogovni priročnik: <http://www.slovenscina.eu/portali/slogovni-prirocnik>
- Šolar: Korpus šolskih pisnih besedil: <http://www.slovenscina.eu/korpusi/solar>

⁹ Še najbolj »pomenske« so težave s *kateri/ki* ali *njegov/svoj*, pa tudi v teh primerih je pomen tesno povezan s slovnico.

¹⁰ Informacije o projektu: <http://www.slovenscina.eu>.